

[Rytter.]

søgelse af Spørgsmaalet Arveret. Nu er der imidlertid gaaet saa mange Aar siden den Tid, man har høstet Erfaringer, og hvis disse Erfaringer ogsaa kunde komme os til gode, og hvis vi kunde samles i en fælles skandinavisk Lovgivning paa dette Omraade, synes jeg, det vilde være en stor Fordel. Og selv om den højtærede Minister svarer: det vil jeg i og for sig gerne, men Taleren ved jo lige saa godt som jeg, at det er vanskeligt at gennemføre det i begge de andre Lande, vil jeg dertil sige: ja, det er vanskeligt, men det var dog maaske et Forsøg værd, for baade ifølge hvad jeg har hørt, naar jeg har været i Norge, og efter hvad der efter min Mening fremgaar af den Redegørelse, der er aftrykt i Folketingsudvalgets Betænkning, synes der ikke at være saa udelte Tilfredshed med Reglerne i Norge. Der bruges bl. a. omtrent den Udtryksform, at det har vist sig, at de paagældende Love ikke har virket saa heldigt, som Tilhængerne af disse Love havde ventet, men omvendt har de heller ikke virket saa uheldigt, som Modstanderne af dem havde ventet. Med andre Ord: der har staaet to Principper over for hinanden, og saa har man deduceret ud fra Begreberne. Udtryksformen tyder imidlertid paa, at man ikke er udpræget tilfreds med dette i Norge. Kunde man derfor faa en skandinavisk Kommission til at fuldføre det store Værk om de familieretlige Love, synes jeg, der var vundet meget.

Hvis den højtærede Minister imidlertid ikke mener, at denne Vej er farbar, synes jeg, en anden Vej maa være farbar. Man har her i Landet nedsat en Kommission til Undersøgelse af Arvereglerne. Da jeg læste herom, hilste jeg det med Glæde og takkede i mit stille Sind Justitsministeren derfor, idet de nugældende Arveregler er overordentlig vanskelige at tumle med. Det bliver undertiden — jeg tænker her navnlig paa Byretten i København — nødvendigt at undersøge, hvem der er Tipoldeforældrenes Forældre, og hvem deres Børn og Børnebørn o. s. v., og derved kommer man til Folk, som overhovedet ikke har haft noget med den afdøde at gøre. Naar der ikke findes andre Arvinger, kan det efterladte gaa i Arv op til femte Linie og saa ned derfra, og hvilket Arbejde det giver, vil alle forstaa; navnlig vil vel alle forstaa, at der ikke er Mening i at opretholde denne Arveregel, naar der ikke har været nogen som helst Forbindelse mellem den afdøde og disse fjerne Arvinger. Man kan sige, at vedkommende kunde have op-

rettet Testamente. Det er rigtigt, men det er desværre den Slags Ting, man saa tit glemmer. Derfor vilde jeg ønske, at Ministeren vilde gaa en af de to Veje, jeg her har nævnt, enten den fællesskandinaviske eller Henviisning til en Kommission. Ogsaa derved vilde vi opnaa, hvad jeg synes er overordentlig vigtigt, at faa Tilfældene sondret ud fra hinanden, saaledes at vi bedre kan tage Stilling. Nu er Situationen, som sagt, den, at den ene har hørt dette eller hint Eksempel og holder paa det, som han synes følger deraf, og den anden, som har hørt et andet Eksempel, holder paa det, som han synes følger deraf, og hver opstiller et Retfærdighedskrav og deducerer derfra. Lad os komme bort derfra, lad os undersøge selve de reale Grunde i de Tilfælde, jeg her har nævnt, og se, hvad det medfører.

Naar jeg saa stærkt har henstillet til den højtærede Justitsminister at gaa en af disse Veje, skyldes det følgende Grunde. Det skyldes for det første, hvad jeg vil kalde Forberedelse af Lovgivningsarbejdet, for det andet Formaalet med Lovgivningen i et hvilket som helst Land, for det tredie hele Administrationsapparatet, hvorved jeg selvfølgelig ikke tænker blot paa Administrationen, men ogsaa paa Domstolene, endelig for det fjerde, at visse Spørgsmaal overhovedet ikke er taget op til Drøftelse, Spørgsmaal, som vil volde store Vanskeligheder for Domstolene at afgøre paa retfærdig Maade. Af disse fire Grunde er det, jeg, saa stærkt jeg kan, henstiller til den højtærede Minister at gaa en af de to Veje. Jeg tror, at den højtærede Justitsminister da vilde have den Glæde, som jeg ved, det vilde være for ham som for mig, hvis vi kunde faa en nogenlunde enig Rigsdag bag disse Love. Thi det vil være uheldigt, hvis disse Spørgsmaal gaar ud til Befolkningen, saaledes at de er gjort til Partispørgsmaal.

Jeg gaar nu noget nærmere ind paa disse fire Grunde, idet jeg først omtaler Forberedelse af Lovgivningsarbejdet. Jeg gentager da, at det ikke er nogen god Forberedelse for en Rigsdag, at man ikke faar Grundene for og imod at vide i de forskellige Tilfælde. Navnlig naar Grundene er forskellige, efter som man opstiller Spørgsmaalet om Arv eller Spørgsmaalet om Ret til Navn eller Spørgsmaalet om Opgivelse af Faderens Navn, er det ikke rigtigt, at man nøjes med at opstille Begreber, hvorfra man rent logisk deducerer, selv om Reglerne kommer i Strid med det praktiske Liv, hvad disse Regler gør, idet jeg har nævnt forskellige Omraader, hvor Lovgivningsmagten overhovedet ikke kan gribe ind og ændre.